

Zad. 1. Pod każdym słowem napisz, ile ma głosek.

drzwi *auto* *szesnaście* *trzydzieści* *odmarzły*

.....

Zad. 2 Jaś zapisał słowami w kolejności alfabetycznej wszystkie liczby mniejsze od 100, które w swoim zapisie mają cyfrę 3. Podaj (cyframi) pierwszą, drugą, przedostatnią i ostatnią z tych liczb.

pierwsza = druga = przedostatnia = ostatnia =

Ile liczb napisał Jaś? Ile z liczb Jasia ma w swoim zapisie słowami literę „i”?

W wymowie ilu z liczb Jasia występuje głoska *sz*?

Zad. 3. Nazwy wielokrotności czwórki większych od 0, ale mniejszych od 100 ułożono w kolejności alfabetycznej w języku polskim. Podaj:

pierwsze trzy:

ostatnie trzy:

Zad. 4. Oto kilka koreańskich słów wraz z ich wymową i znaczeniem.

데리다 terida – *zabrać ze sobą*

가게 kage – *sklep*

보도 podo – *informacja*

고기 kogi – *mięso*

가차 kadża – *chodźmy*

차추 czadżu – *często*

치도 czido – *mapa*

리가 riga – *Ryga* (stolica Łotwy)

고베 kobe – *Kobe* (miasto w Japonii)

Zapisz, jak odczytać podane koreańskie słowa: 베다 (*podłożyć pod głowę*)

차다 (*spać*) 가치 (*gałąź*)

Zapisz alfabetem koreańskim słowa o podanej wymowie: ke (*krab*)

paro (*prosto, poprawnie*)

kuburida (*zgiąć*)

Zad. 5. Oto kilka wyrażzeń w używanym w Andorze, Francji, Hiszpanii i na Sardynii języku katalońskim oraz ich tłumaczenia:

la lloba muda – *niema wilczyca*

el nebot mut – *niemy bratanek*

la amiga cega – *ślepa przyjaciółka*

el amic enfadat – *zdeenerwowany przyjaciel*

Zapisz po katalońsku:

zdeenerwowana bratanica –

ślepy wilk –

Zad. 6. Oto kilka form chorwackich czasowników i ich tłumaczenia.

ima = *ma*, imaju = *mają*, gledam = *patrzę*, gledaju = *patrzą*, pada = *spada*, padamo = *spadamy*

Zapisz po chorwacku:

mamy = *patrzy* = *spadają* =

Zad. 7. Oto kilka form tureckich czasowników: czyta – *okuyor*, czytam – *okuyorum*, idzie – *gidiyor*, idziesz – *gidiyorsun*, piszesz – *yazıyorsun*, widzę – *görüyorum*, widzisz – *görüyorsun*.

Napisz po turecku: idę –

pisze – widzi –

Zad. 8. Po fińsku *kukka* to „kwiat”. Oto jeszcze pięć fińskich słów:

1. *kukat*, 2. *kukkanen*, 3. *tytöt*, 4. *veikko*, 5. *veikonen*. Dopasuj ich numery do tłumaczeń:

chłopiec – chłopczyk – dziewczyny – kwiatek – kwiaty –

Zapisz po fińsku: dziewczynka –

dziewczyna – chłopcy –

Zad. 9. Oto tabelka ze wzorcową odmianą czasownika *mlec* (mieć) w czasie przeszłym z opuszczonymi pewnymi formami. Uzupełnij je.

mełłem, -łam	mełłiśmy, -.....
mełłeś, -łaś	mełłiście, -.....
....., -ła, -ło, -ły

Zad. 10. W lewej kolumnie kilka słów w języku gruzińskim (używanym w państwie Gruzja leżącym nad Morzem Czarnym na granicy Azji i Europy), a w prawej ich tłumaczenia podane w przypadkowej kolejności. (Gruzini mają własny alfabet, ale tutaj podaliśmy zapis literami alfabetu polskiego).

Połącz strzałkami słowa gruzińskie i ich znaczenia.

calpecha	jednonogi
caltwala	jednooki
ertadgiliani	jednoosobowy
ertsartuliani	oko
mrawalsartuliani	parterowy
twali	wielopiętrowy

Co znaczy gruzińskie *erti*?

Jak powiedzieć po gruzińsku „noga”?

A jak „dwupiętrowy”, jeśli „dwa” to po gruzińsku *ori*?

Zad. 11. Oto cztery słowa w pewnym języku europejskim: *farmor*, *farfar*, *mormor*, *morfar*. Wiadomo, że pierwsze z nich można przetłumaczyć jako "babcia", jednak "babcię" oznacza też inne z podanych słów i nie są to synonimy. Jak na podstawie tych danych ustalić dokładne znaczenia wszystkich czterech obcych słów? *Po co podajemy, że chodzi o język europejski?

Zad. 12. Oto kilka wyrazów w indiańskim języku nahuatl i ich znaczenia:

cal – dom, a – woda, otli – droga, yacatl – nos

Dopasuj (wpisz odpowiednie cyfry) polskie tłumaczenia do podanych niżej wyrazów z nahuatl.

1. ulica, 2. kanał, 3. front domu, 4. dziób statku

acalotli –, acalyacatl –, calotli –, calyacatl –

Co znaczy *acal*?

Zad. 13. Podano (w transkrypcji łacińskiej) trzy wyrażenia po starochińsku* i ich znaczenia:

rāu bōk gu – wróg starego niewolnika

rāu gu bōk – niewolnik starego wroga

gu rāu bōk – stary niewolnik wroga

Przetłumacz na starochiński:

stary –

niewolnik –

wróg –

Zad. 14. Połącz strzałkami wyrażenia zapisane pismem Bliss, który służy do porozumiewania się niezależnie od używanego na co dzień języka, z ich znaczeniami.

⊥₁ ⊥[^]

Chłopiec siedzi.

⊥^v ⊗

Mężczyzna cię widzi.

⊥[^] ⊗ ⊥₂

Siedząca dziewczynka.

⊗ ⊥[^]

Stoję.

Zapisz pismem Bliss: **Widzisz mnie.** –

Stojąca kobieta. –

Zad. 15. Język baskijski jest używany przez naród Basków żyjący na pograniczu hiszpańsko-francuskim. Język ten jest ciekawy dla językoznawców, ponieważ (podobnie jak np. koreański lub japoński) nie jest podobny do żadnego z innych używanych na świecie języków.

Poniżej zapisano po baskijski cztery liczby umieszczone w przypadkowej kolejności w kolumnie po prawej. Połącz strzałkami liczby z ich baskijskimi nazwami.

hamazortzi	18
hirurogeita hamazazpi	64
hirurogeita lau	77
laurogeita hamalau	94

Zapisz cyframi baskijskie liczebniki:

hamahiru = hamar = laurogeita zazpi =

Zapisz po baskijski: 83 =

70 =

67 =

Zad. 16. Oto siedem liczb oraz w przypadkowej kolejności opisujące je liczebniki systemu używanego niegdyś przez plemię api żyjące na terenie obecnego Vanuatu w Oceanii: 15, 8, 13, 9, 24, 11, 6.

OTAI, LUALUNA TAI, OTOLU, TOLULUNA, OVARI, VARILUNA VARI, LUALUNA TOLU

- Jakie liczby reprezentują podane liczebniki języka api?
- Zapisz cyframi liczby LUALUNA LUA i TOLULUNA TAI.
- Zapisz w api liczby 19 i 23.

Zad. 17. Oto kilka określeń dat po łotewsku:

poniedziałek, trzeci marca

środa, dwudziesty piąty kwietnia

wtorek, trzydziesty pierwszy maja

sobota, czwarty czerwca

pirmdiena, trešais marts

trešdiena, divdesmit piektais aprīlis

otrdiena, trīsdesmit pirmais maijs

sestdiena, ceturtais jūnijs

Zapisz po łotewsku:

a) *piątek, szósty czerwca*

b) *czwartek, dwudziesty drugi marca*

Przetłumacz na polski:

a) *diena*

b) *divdesmit trīs*

c) *svētdiena, trīsdesmitais aprīlis*

Zad. 18. Oto kilka staroegipskich nazw miesięcy zapisanych w umowny sposób alfabetem łacińskim:

abed fedunu ni peret – sierpień

abed fedunu ni shemu – grudzień

abed khemetunu ni akhet – marzec

abed khemetunu ni peret – lipiec

abed senu ni shemu – październik

abed tepi ni akhet – styczeń

abed tepi ni peret – maj

Podaj staroegipskie nazwy miesięcy:

luty

kwiecień

czerwiec

wrzesień

listopad

Napisz, co oznacza: *senu* – *abed* –

Zad. 19. Świńska łacina nie jest językiem, lecz rodzajem szyfru czy zabawy językowej. By ją zrozumieć, musimy nieco pogimnastykować nasz umysł, który nie jest przyzwyczajony do tak przekształconych słów. Dawniej świńską łaciną chętnie posługiwały się angielskie dzieci, kiedy nie chciały, by dorośli podsłuchali ich tajne plany. Listy w świńskiej łacinie pisał w młodości do swoich przyjaciół trzeci prezydent Stanów Zjednoczonych Thomas Jefferson. Gdyby zasady świńskiej łaciny zastosować do języka polskiego, można by zapisać następujące zdanie:

WAY OCYNAY YSTKIEWSZAY OTYKAY AŞAY ARESZAY

W liczebnikach api używany jest system piątkowy, gdzie 5 – luna (ozn. *dłóń*), 10 – lualuna (ozn. *dwie dłonie*), 15 – toluluna (ozn. *trzy dłonie*). Liczebniki od 6 do 9, których strukturę na podstawie danych zadania można określić jako 5+1, 5+2, ..., 5+4, oznaczają dosłownie *nową jedynkę* (czyli jeden dodatkowy palec z nowej ręki), *nową dwójkę* itd.

- a) OTAI – 6, LUALUNA TAI – 11, OTOLU – 8, TOLULUNA – 15, OVARI – 9, VARILUNA VARI – 24, LUALUNA TOLU – 13
- b) LUALUNA LUA – 12, TOLULUNA TAI – 16
- c) 19 – TOLULUNA VARI, 23 – VARILUNA TOLU.